

[Damsgaard.]

Vi må imidlertid gøre os klart, at der er forskel mellem en privat virksomhed og et land, og at mulighederne for lån på det internationale marked er langt snævrere og langt mere usikre end en privat virksomheds lånemuligheder på et indenlandsk lånemarked. Vi må også se i øjnene, at det for Danmark ikke kun drejer sig om optagelse af nye lån for henimod 3 milliarder kr. i år, men at det også drejer sig om fornyelse og forlængelse af den meget store og meget kortfristede gæld, vi i forvejen har. Erfaringerne blot fra det sidste års tid viser, at vi ikke i længden kan anse det for givet, at vi overhovedet kan opnå disse lån under alle forhold. Vi kan ikke fortsat tillade os at gøre dansk produktion og beskæftigelse afhængig af blot beskedne krusninger på det internationale kapitalmarked.

Derfor er nedbringelsen af vort underskud på betalingsbalancen og dermed vor afhængighed af det internationale kapitalmarked nødvendig først og fremmest for at gardere dansk beskæftigelse og for at bringe renteniveauet ned. Så længe der er en uligevægt i dansk økonomi, som tvinger os til at låne i udlandet i det hidtidige omfang, vil vort renteniveau være tvunget op. Det skyldes, dels at renten af lånene udefra er høj, dels at vi er nødt til at værne det danske lånemarked mod kapitaludstrømning, som kunne gøre ondt værre. At nedbringe underskuddet på betalingsbalancen er derfor også vejen, mener jeg, til en lavere rente. Finanslovsforslaget er led i en sådan frigørelses- og saneringspolitik sammen med de foranstaltninger, økonomiministeren nævnte i sin redegørelse i går. Venstre er enig i økonomiministerens redegørelse og den politik, som blev udstukket heri.

I denne redegørelse og den politik, man nu forudsiger, er for første gang i mange år fremlagt et samlet oplæg over for de langsigtede skævheder i dansk økonomi. Jeg tvivler ikke på, at nogle mennesker kan have indvendinger mod det ene, andre mod andre led i denne helhed. Vejen til orden og sundhed i økonomien er ikke brolagt alene med populære foranstaltninger. Var den det, havde vi næppe gennem årene haft så mange problemer i dansk økonomi. Men mon ikke det mest populære ville være, om den nuværende regering og dens partier

ikke formåede at sanere økonomien, eller om de kun formåede det ved at sætte samfundet i stå?

Der er ikke i den sammenhæng, som økonomiministeren fremlagde, tale om chokændringer, som kan eller skal virke fra den ene dag til den næste. Netop den økonomiske politik, som bl.a. finanslovsforslaget er udtryk for, betyder, at mere langsigtede foranstaltninger kan få den fornødne tid til at virke, at de altså kan blive mindre drastiske, end om vi havde ventet, til vanskelighederne krævede øjeblikkelige virkninger. Økonomiministerens oplæg tager jeg som et udtryk for, at der hos regeringen er vilje til, at denne tid som finanslovsforslaget nu giver, skal udnyttes til en mere langsigtet opretning af den økonomiske udvikling.

Jeg skal ikke gå ind på enkeltheder i de forslag, økonomiministerens redegørelse bebudede, og hvoraf nogle allerede er fremsat; dem vender vi tilbage til i forbindelse med behandlingen af de enkelte forslag. Væsentlige dele deraf sigter direkte på at fremme opsparringen i samfundet, og i vurderingen af de enkelte led er det vigtigt at holde sig for øje, at mange af vore problemer skyldes, at den indenlandske opsparring har været for lille. En politik, der effektivt fremmer opsparringen, er derfor til gavn for dansk erhvervsliv, dansk produktion og beskæftigelse og også for en bedre løsning af boligproblemet. Den er en inflationsbekæmpende politik med virkninger både i retning af en forbedret betalingsbalance og et lavere renteniveau. Dette vide perspektiv ser jeg i den nye langsigtede politik, som der nu lægges op til, og jeg ser også, at den er nødvendig. Det siger sig selv, at en større opsparring ikke nås, uden at vi i højere grad afpasser den indenlandske forbrugsstigning efter vor økonomiske formåen. Jeg siger udtrykkelig forbrugsstigning, fordi der jo ingenlunde er tale om en nedskæring, at vi skal gå ned i forbrug, slet ikke i forhold til vort nuværende niveau, men at en større del af den videre stigning nødvendigvis må komme opsparringen til gode. Forskydningen fra den meget lange til den mellemlange realkredit, som er bebudet, er et led heri. Men det må indrømmes, at låneperioder på op til 60 år ikke hører hjemme i et moderne samfund med dets stærke udvikling og forvandling.